

BRUSSELS MIJNSTAD

O N Z E P L A N E E T

HET NATUUR- EN MILIEUMAGAZINE VAN DE BRUSSELAARS

#146

SEPTEMBER
2021

04

WORD DE KLIMAATHELD VAN MORGEN
MET BELEXPO!

09

HET ZONIËNWOUD:
DE NATUUR DELEN

10

VOEDSELRESTEN SORTEREN:
IEDEREEN KAN HET!

NIEUW SCHOOLJAAR, NIEUW VERVOERMIDDEL?

leefmilieu
brussel
.brussels

LEEFMILIEU.BRUSSELS

MIJN STAD ONZE PLANEET: HELEMAAL DIGITAAL!

Nu het coronavirus ons allemaal uitnodigt om opnieuw te bekijken wat echt belangrijk is, hebben we gekozen om uw tijdschrift deze maand niet op papier uit te brengen.

Maar dat betekent niet dat u iets zou moeten missen. Integendeel. U kunt ons magazine digitaal lezen, nog gebruiksvriendelijker en interactiever. Kortom, nog levendiger en actueler!

En bovendien aangenamer om te lezen, zowel op smartphone als op een computerscherm. Bekijken, scrollen, klikken, lezen, gemakkelijk teruggaan, stoppen, opnieuw beginnen lezen, en dat overal en altijd.

Mijn stad onze planeet: waar, wanneer en hoe u dat wilt!

Ontdek ons digitale magazine via:
maville-onzeplaneet.brussels

Leest u ons magazine liever op de klassieke manier? Dan kunt u nog steeds de pdf-versie downloaden op onze website:
bit.ly/MVOP-NL

NIEUW SCHOOLJAAR, NIEUW VERVOERMIDDEL?

De laatste maanden (her)ontdekten we het plezier en de voordelen van fietsen, wandelen en andere actieve vervoermethoden. Waarom zouden we die goede gewoonte niet gewoon voortzetten? Het is immers goed voor het klimaat, de luchtkwaliteit én ons welzijn! De komende Week van de Mobiliteit en de Autoloze Zondag vormen in ieder geval een uitstekende gelegenheid om op dit elan door te gaan of om er (opnieuw) mee te starten. Grijp je kans, doe mee aan de vele activiteiten en evenementen en probeer enkele nieuwe vervoermiddelen uit.

Voor kinderen en gezinnen hebben we nog meer in petto. Zij kunnen dankzij BELEXPO een uniek avontuur in Brussel beleven! Via nieuwe activiteiten en zintuiglijke ervaringen maak je kennis met het grote klimaatavontuur en de duurzame stad van morgen. Op de volgende pagina's kom je meer te weten over deze nieuwigheden.

Hou je meer van een wandeling in het bos? Dan zal het artikel over het bosreglement in het Zoniënwoud je zeker interesseren. Je vindt er alle info om vrije tijd en ontspanning te combineren met respect voor de natuur.

Tot slot lees je in het dossier meer over wat je met je voedingsafval moet doen: oranje vuilniszakken, thuiscomposteren, wormcomposteren, buurtcomposteren... na het lezen van dit dossier heeft voedingsafval sorteren geen geheimen meer voor jou.

Veel leesplezier!

MIJN STAD ONZE PLANEET

Verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel - Havenlaan 86 C / 3000, 1000 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.brussels - leefmilieu.brussels
V.U.: F. Fontaine & B. Dewulf. HOOFDREDACTEUR: Sandra Moreels. HERLEZINGCOMITÉ: Isabelle Degraeve, Sylvie Clara. REDACTIE: Didier Dillen. VERTALING: Maarten Geerts. PRODUCTIE: 4sales.be.
De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © LEEFMILIEU BRUSSEL De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we je naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

GEEN BROL ROND MIJN BOL

Glasbollen en kledingcontainers vallen regelmatig ten prooi aan sluikestorters. Dit burgerlijk wangedrag behaalde in 2020 een triest record met 40% meer sluikestort dan het jaar voordien. Trop is te veel, en daarom lanceren dertien Brusselse gemeenten en de Brusselse actoren op het gebied van afvalbeheer en de inzameling van glas en textiel samen de campagne 'Geen brol rond mijn bol'. Met deze actie willen ze het illegaal storten van afval terugdringen en de netheid rond de bollen verbeteren. Bovendien willen ze

minder 'indringers' in de kledingcontainers en zo de kwaliteit van de herbruikbare of recycleerbare inhoud van de bollen verhogen. Hoe willen ze dat doen? Door de burgers erbij te betrekken. Op de website van de campagne kan je een handvest ondertekenen en tonen dat jij je houdt aan de regels voor correct sorteren en doneren. Je kan je engagement nog extra kracht bijzetten door de campagne op de sociale netwerken te delen of door een positieve getuigenis af te leveren. En door komaf te maken met alle brol rond de bol!

SAMENLEVEN MET DIEREN IN DE STAD: LAAT JOUW STEM HOREN!

Heb je een huisdier? Of leven er dieren in je buurt? Hoe ervaar jij het samenleven met dieren in de stad? Deel je mening via de grote **online enquête** die de universiteiten van Gent en Namen momenteel in opdracht van Leefmilieu Brussel uitvoeren. Jouw antwoorden geven ons een idee van hoe jij de aanwezigheid van honden, katten, duiven en vossen in Brussel ervaart. De vragenlijst bestaat uit drie delen: Dieren als burens, Verantwoordelijkheden tegenover en welzijn van dieren, en Honden in de stad. Je kan kiezen om eender welk van deze thema's af te werken, of alle drie. De vragenlijst is beschikbaar in vijf talen.

FESTIVAL BRUSSELSE KOST

Première! Van 16/9 tot 16/10 vindt het **eerste food transition festival** (FR) in het Brussels Gewest plaats. Op het menu: tal van activiteiten en ontmoetingen tussen burgers, debatten, workshops, conferenties, bezoeken, avonden en markten in het teken van de transitie van het voedingssysteem.

ELEKTRISCHE MOBILITEIT IN DE BRUSSELSE PARKEN

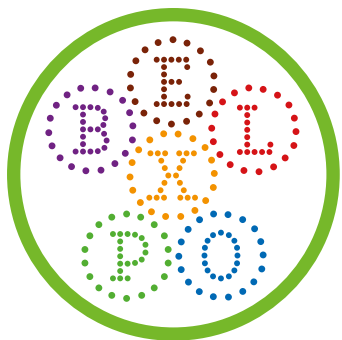
Duurzaam vervoer, de strijd tegen de klimaatverandering, lage-emissiezones... De overheid geeft het goede voorbeeld! Zo heeft Leefmilieu Brussel waar mogelijk haar vloot van dienstvoertuigen op diesel of benzine vernieuwd. Sinds enkele maanden staan negen compacte en veelzijdige elektrische dienstvoertuigen ter beschikking van de tuiniers die de groene ruimten van de hoofdstad onderhouden. **Zo maken we onze parken nog groener!**

SAGAL ZOEKT ETERS!

Het SAGAL-netwerk, dat verse groenten en fruit van lokale producenten rechtstreeks en zonder tussenpersonen verkoopt, is op zoek naar eters om haar solidaire aankoopgroepen te versterken. Wil je lid worden van een SAGAL bij jou in de buurt of wil je zelf een aankoopgroep lanceren? **Je vindt alle informatie hier!** (FR)

WORD DE KLIMAATHELD VAN MORGEN MET BELEXPO!

BELEXPO, EEN VOORPROEFJE VAN EEN LIVE BEZOEK!

Kan je niet wachten om BELEXPO te bezoeken? Start de virtuele rondleiding en krijg een live voorproefje van BELEXPO en alle activiteiten alsof je er al bent! Via de tab 'Thuis ontdekken' nodigt BELEXPO je ook uit voor een boeiende virtuele rondleiding rond de thema's 'de groene beroepen van morgen' en 'duurzame consumptie'. Op het menu: verslagen, video's, leerrijke affiches, tips en trucs.

Vanaf het begin van het nieuwe schooljaar verwelkomt BELEXPO je graag om samen in Brussel een uniek avontuur te beleven. De tentoonstelling heropent met nieuwe activiteiten en zintuiglijke ervaringen om je nog beter te laten kennismaken met het grote klimaatavontuur en de duurzame stad van morgen.

Met het begin van het nieuwe schooljaar pikt ook BELEXPO de draad weer op! Uitgerust met een digitale armband en begeleid door een animatieteam voeren jongeren tussen 10 en 14 jaar negen opdrachten uit om de levenskwaliteit in de stad te verbeteren en de klimaatverandering te beperken: fiets naar de stad van morgen, leg een moestuin aan, verbeter een woning, kies een beroep, maak de stad groener, droom de stad van de toekomst, enz. Wie weet krijg je wel zin om zelf actie te ondernemen op school, thuis of met vrienden, en zo een echte klimaatheid te worden!

Wat is er nieuw in 2021?

- /// Een zintuiglijke ervaring in groep over de Brusselse groene ruimten: ontdek een nieuwe interactieve wandeling door een gewestelijk park.
- /// Een nieuwe uitdaging aan het slot: met de hulp van Clim'Avatar, een coole AI (kunstmatige intelligentie) die je begeleidt bij je keuzes, bedenk je de stad van de toekomst en kies je je engagementen om ze te realiseren.

- /// Fotosouvenir: je krijgt een foto van je bezoek en een samenvatting van je reis.
- /// Een nieuwe onthaalzone: deze is helemaal opnieuw ingericht om je meteen in het avontuur onder te dompelen!
- /// Een reizende educatieve stand: om de scholen een voorproefje te geven van BELEXPO en de leerlingen uit te dagen.

Een reis door en voor kinderen

BELEXPO is ook een leerrijk parcours dat aansluit bij de leerplannen van scholen. Er zijn didactische fiches die je helpen je bezoek voor te bereiden, een digitale armband die je toegang geeft tot een verslag van het bezoek en de resultaten, didactische inhoud en ideeën voor projecten die je met je gezin of school kan uitvoeren. Experimenteren, samenwerken, uitdagingen oplossen terwijl je plezier beleeft: met BELEXPO leer je meer over het klimaat op een actieve manier!

Meer info?:

www.belexpo.brussels/nl

VERS VAN DE PERS

NIUWS OVER DE NATUUR EN HET MILIEU IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

SEPTEMBER '21

WEEK VAN DE MOBILITEIT BRUSSEL GAAT VOORUIT

Van 16 tot 22 september 2021 is het opnieuw Week van de Mobiliteit! Tijdens deze editie ligt de nadruk op wandelen: een efficiënte manier om jezelf te verplaatsen en bovendien perfect te combineren met alle andere vervoersmethoden (multimodaliteit). Het thema sluit ook perfect aan op de campagne "Je Voeten". Het hoogtepunt van de week is de **Autoloze Zondag**, die op 19 september in het hele Gewest plaatsvindt. Van 9.30 tot 19.00 uur staan tal van evenementen en activiteiten gepland. Deze dag is ook de perfecte gelegenheid om alternatieve vormen van duurzame mobiliteit in de stad uit te proberen: trein, tram, bus, metro, fiets, rolschaatsen, step, enz. Als kers op de taart is het openbaar vervoer die dag gratis!

PROBEER EEN NIEUWE VORM VAN MOBILITEIT!

Fiets in Brussel en de rand, ontdek de trage wegen van de hoofdstad, pendel met je fiets of carpool, verplaats je via het kanaal of met het openbaar vervoer... Met z'n allen kunnen we van Brussel een stad maken met meer duurzame mobiliteit, waar het aangenaam en rustiger wonen is. Waarom probeer je dit najaar, bijvoorbeeld tijdens de Week van de Mobiliteit, niet eens een nieuwe manier om je door de stad te verplaatsen? Hier vind je alvast enkele ideeën en initiatieven om op een andere manier te bewegen.

ONGEZIEN

DE BRUSSELSE WATERBUS

Bussen, trams en metro's zijn niet de enige collectieve vervoermiddelen in Brussel. Van mei tot oktober kan je ook de **Waterbus** nemen! Deze grote drijvende taxi vaart op het kanaal tussen Brussel-centrum en Vilvoorde, langs zes haltes die aansluiten op het openbaar vervoer. Je kan er werkver-

plaatsingen, pleziertochten en toeristische uitstapjes mee combineren. En dat op een aangename, comfortabele manier, zonder files. Je kan zelfs je fiets meenemen aan boord! In 2021 vaart de Waterbus tot en met 31 oktober, en dat van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur. Er zijn tochten vanaf € 2.

WALK, HET PLATFORM VOOR BRUSSELSE VOETGANGERS

Voetgangers uit het hele Gewest, verenig u! Het zou het credo kunnen zijn van het nieuwe **walk-platform** van Trage Wegen en Tous à Pied, twee verenigingen die actief zijn op het gebied van voetgangersbeleid en het promoten van wandelen. "Het idee was om een soort lobbyvereniging voor voetgangers in Brussel te zijn om invloed te kunnen uitoefenen op de wandelcultuur, met name

bij de overheid", legt **Émilie Herssens**, coördinator van walk, uit. Hoewel het platform nog zeer jong is, heeft het al verschillende acties op zijn naam staan. "We zijn begonnen met het opstellen van een manifest en het samenbrengen van een aantal Brusselse actoren die bezig zijn met en voor voetgangers, zowel wat betreft functionele verplaatsingen als wandelen in de vrije tijd. Wij zijn

ook uitgenodigd om deel te nemen aan de Gewestelijke Mobiliteitscommissie, waarin wij de stem van de voetgangers kunnen laten horen, bijvoorbeeld als het gaat om herinrichting van de openbare ruimte. Dit was vroeger niet het geval." Op lange termijn wil walk ook een informatiebron worden voor alles wat met wandelen in de hoofdstad te maken heeft.

FAUNA & FLORA

DE RODE ACROBAAT

Eekhoorns herken je aan hun pluimstaart, vuurrode vacht en grote ogen. Hun aantal is sterk toegenomen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en dat is goed nieuws na de onheilspellende berichten uit de jaren '60-'70, toen de soort met uitsterven bedreigd was. Het zijn ongelooflijke acrobaten die het liefst in bossen met veel hazelaars, dennen en beuken leven. Maar je kunt ze ook vinden in loofbossen, in parken en tuinen. Ze voeden zich uitsluitend met zaden, dennenappels, en in de herfst met hazelnooten, eikels, kastanjes en bosvruchten, die ze als de winter nadert stockeren in talrijke schuilplaatsen. Die schuilplaatsen bezoeken ze tijdens de winter regelmatig om te eten. Tenminste als ze niet vergeten zijn waar ze hun eten hebben verstopt!

OP ONTDEKKING

TWEE NIEUWE FIETS- EN VOETGANGERSBRUGGEN

In juni 2021 werden **twee fiets- en voetgangersbruggen** over het Brusselse kanaal geïnstalleerd! Eén aan het Mima en

het Ninoofsepoortpark en de andere bij het metrostation Graaf van Vlaanderen in het verlengde van de Sint-Mariastraat. Deze bruggen creëren voor voetgangers en fietsers een efficiëntere verbinding tussen de wijken langs het kanaal. Voor de namen van de twee bruggen mochten de Brusselaars een keuze maken uit een selectie van zes beroemde vrouwen! Aarzel niet om de bruggen te gebruiken.

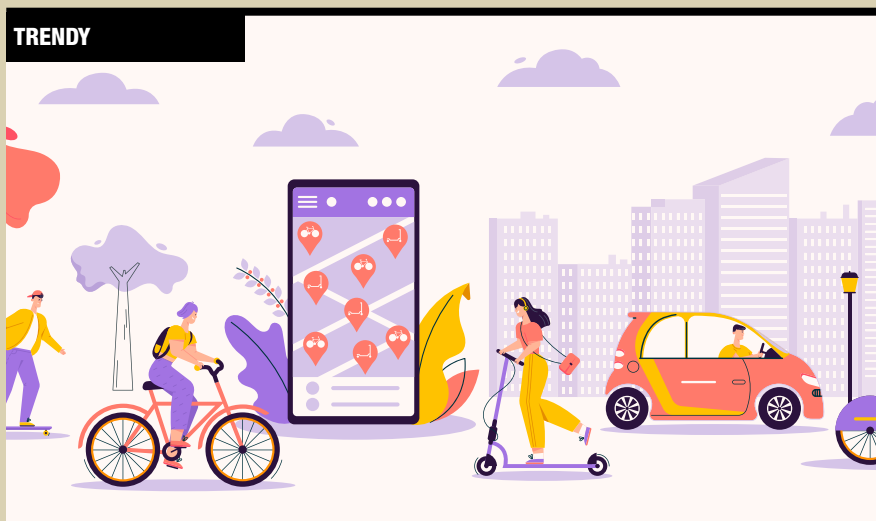
LA NOMADE SÉDENTAIRE DEMYSTIFICEERT HET FIETSEN IN BRUSSEL

Ze noemt zichzelf 'La Nomade Sédentaire' en ze is een van de vele Brusselaars die met de fiets naar het werk gaan, een echte fietspendelaar dus. Ze heeft ook haar eigen **YouTube-kanaal** waarop ze haar trajecten in de hoofdstad deelt. Haar hoofddoel is het fietsen in de stad demystificeren. Ze wil iedereen die de sprong naar de fiets wil wagen – maar niet durft – dat extra zetje

geven. Tegelijk wil ze de andere weggebruikers helpen om fietsers beter te begrijpen: ze inzicht geven in het plezier dat ze aan het fietsen beleven, de moeilijkheden die ze tegenkomen, of waarom het zo belangrijk is om ze met de nodige voorzichtigheid in te halen. En omdat ze zo van haar stad houdt, wil ze zowel niet-Brusselaars als Brusselaars de hoofdstad laten (her)ontdekken!

TRENDY

WAT ALS WE ONZE MOBILITEITSGEWOONTEN — ZOULDEN — VERANDEREN?

De klimaatverandering tegengaan, de luchtkwaliteit in de stad verbeteren... hieronder vind je een aantal kleine acties die een groot verschil kunnen maken als we ze allemaal toepassen:

1. Wandel, fiets en neem het openbaar vervoer wanneer het kan.
2. Kies voor carpoolen of autodelen als je echt een wagen nodig hebt.
3. Gebruik apps die de stap naar deelmobiliteit vereenvoudigen.

4. Maak gebruik van de Brussel'Air-premie of premies voor professionals.
5. Vermijd om tijdens de spitsuren te rijden.
6. Bestel je online, laat je spullen dan in een verdeelpunt leveren in plaats van aan huis.
7. Combineer je verplaatsingen en groepeer je aankopen.
8. Gebruik fietskoeriers voor kleine vereringen.

TRENDY

DEELMOBILITEIT: DE ACTOREN

Actieve mobiliteit in Brussel betekent ook **multimodaliteit**. Wist je dat er meer dan dertig diensten voor deelmobiliteit bestaan in Brussel? Deelfietsen, micromobiliteit, autodelen, smartparking, multimodale routeplanners, openbaar vervoer... Ontdek alle nuttige mobiliteitsdiensten om je op een slimme manier in Brussel te verplaatsen!

OPENDEURDAG BIJ DE DIENST NETHEID

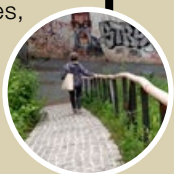
Op 18 september is het World Cleanup Day en opent de Dienst Netheid van Stad Brussel de deuren van een aantal van haar sites. Er wordt ook materiaal (grijpers, zakken, handschoenen) ter beschikking gesteld van inwoners, verenigingen of bedrijven die op deze dag of in de dagen voor of na het evenement, op het grondgebied van Stad Brussel afval willen inzamelen. Meer info: netheid@brucity.be

ACTUA

BRUSSELS SLOW WAYS WEEKEND

Stegen, paden, sluipeggetjes, voetgangersbruggen, straatjes, doodlopende wegen... Brussel telt heel wat trage wegen en doorsteekjes waar je dagelijks passeert. Nauwelijks opgemerkte verbindingen die een cruciale rol spelen in onze verplaatsingsgewoonten en levenskwaliteit. Walk.brussels, het verenigingsplatform gewijd aan de uitdagingen van voetgangers in de hoofdstad, nodigt je uit om deze vaak onbekende paden te (her)ontdekken tijdens het weekend van 16 en 17 oktober. Trek je wandelschoenen aan!

BIKE BRUSSELS 2022

Dit jaar kunnen fietsliefhebbers hun hart niet ophalen tijdens het **Bike Brussels** salon. Maar het uitstel is maar tijdelijk. Er is immers een nieuwe datum bekend voor dit belangrijke evenement voor actieve mobiliteit, namelijk van 25 tot 27 maart 2022. Op het programma staan tal van testgelegenheden en nieuwe producten, fietsuitrusting, technologische innovaties, indoor en outdoor parcours, verenigingen, organisaties, federaties en openbare en privé-instellingen, reisbureaus en boekhandels die gespecialiseerd zijn in fietstoerisme en nog veel meer.

MUNSTADONZEPLANEET#146

HET KINDER- HOEKJE

DE QUIZ

Leve de alternatieve
mobiliteit!

De Week van de Mobiliteit brengt duurzame en alternatieve vervoersmethoden en -projecten onder de aandacht. Weet je welke?

BEANTWOORD DEZE MINIQUIZ EN KOM HET TE WETEN

A. Van mei tot oktober is de Waterbus in Brussel. Weet jij wat het is?

1. Een pendeldienst op het kanaal.
2. Een watervogel.
3. Een soort van zeilboot.

B. Er werden onlangs twee nieuwe bruggen over het kanaal in gebruik genomen. Weet jij voor wie deze bruggen bedoeld zijn?

1. Wilde dieren.
2. Fietsers en voetgangers.
3. Vrachtwagens.

C. Wie of wat is 'La Nomade Sédentaire'?

1. Een insect uit het Zoniënwoud.
2. Een strippersonage.
3. Een fietsster/YouTuber.

D. Wat is het doel van walk.brussels?

1. De stem van voetgangers laten horen.
2. Minigolfers verenigen.
3. Het publiek sensibiliseren voor de bescherming van slakken.

E. Wanneer vindt de Autoloze Zondag plaats?

1. 16 september 2021.
2. 19 september 2021.
3. 31 december 2021.

SPEL: Op weg naar school

Tijdens de Week van de Mobiliteit heeft Anaïs besloten om met de fiets naar school te gaan. Helaas kent ze de weg nog niet zo goed. Kan jij haar helpen?

MUNSTADONZEPLANEET #146

OPLOSSINGEN QUIZ: A1 - B2 - C3 - D1 - E2 SPEL: C

ACTIVITEITEN AGENDA

De volgende data zijn onder voorbehoud van extra maatregelen die de overheid kan treffen. Aarzel niet om de organisatoren te contacteren voor bevestiging.

BEGRAAFPLAATSEN VAN BRUSSEL

Wist je dat begraafplaatsen een unieke biotoop vormen voor planten en dieren? Geniet van de rust, bewonder de bijzondere grafmonumenten, en ontdek de geheime dieren- en plantenwereld van begraafplaatsen tijdens deze begeleide fietstocht van Pro Velo. 5/9 en 16/10 van 13u30 tot 17u30. Prijs: € 10. Inschrijven verplicht. Meer info: provelo.org/nl

ERFGOED IN HET ZONIËNWOOD

Het Zoniënwoud kent een eeuwenlange geschiedenis die we nog steeds kunnen aflezen aan het erfgoed dat her en der verscholen ligt tussen de bomen. Kom er meer over te weten tijdens deze geadviseerde wandeling, georganiseerd door Natuurgroepering Zoniënwoud vzw. 12/9 om 14u. Gratis. Inschrijven verplicht. Meer info: ngz.be.

TUINWORKSHOP: KLEINFRIJT

Kleinfruit is een verzamelnaam voor bosbessen, druiven, frambozen... Wil jij kleinfruit telen in je eigen tuin? Of wil je helpen in de moestuin van Op-Weule? In deze gratis workshop leer je hoe je kleinfruit kan vermeerderen. Moestuinmeester Nienke toont je verschillende technieken zoals stekken, marcotteren en scheuren. De workshop bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel in de tuin van Op-Weule. Je kan de technieken toepassen op bessenstruiken, druivelaars, braamstruiken en nog veel meer. 29/9 van 14 tot 16u. Gratis. Inschrijven verplicht. Meer info: opweule.be/cursus/tuinworkshop-kleinfruit.

© Bart Goossens

HET ZONIËNWOOD: DE NATUUR DELEN

Ga je graag wandelen, joggen, fietsen, paardrijden, spelen met de kinderen of foto's maken in het Zoniënwoud? Dan is het volgende belangrijk voor jou! De Brusselaars houden van hun kathedraalbos: het is een natuurlijk toevluchtsoord voor hen. Willen we dat zo houden, dan moeten we tijdens onze vrije tijd meer dan ooit de natuur beschermen.

DE 10 GEBODEN VAN DE VERANTWOORDE- LIJKE WANDELAAR

1. Ik wandel alleen op afgebakende paden.
2. Ik pluk geen wilde bloemen, bessen of paddenstoelen.
3. Ik beschadig geen bomen.
4. Ik laat de dieren met rust.
5. Ik laat geen afval achter.
6. Ik maak geen lawaai.
7. Ik draag zorg voor de infrastructuur.
8. Ik maak geen vuur.
9. Ik trek het bos niet in bij stormwaarschuwingen.
10. Ik volg de aanwijzingen in het bos en het advies van de boswachters.

PAS OP VOOR PV'S

Hoewel de rol van de boswachters hoofdzakelijk bestaat uit het informeren en sensibiliseren van het publiek, kunnen zij ook procesverbalen opstellen.

Tijdens de gezondheids crisis vonden meer wandelaars en fietsers dan ooit de weg naar het Zoniënwoud. Dit intensieve gebruik bleef niet zonder gevolgen voor dit fragiele ecosysteem. Wandelaars die de afgebakende paden verlaten, verstoren de dieren, vertrappelen de planten en drukken de bodem aan, waardoor de vegetatie er maar moeilijk kan groeien. Om deze kwetsbare biotoop in stand te houden, is het aan ieder van ons om de 'goede gebruiksregels' van het bos na te leven.

Draag zorg voor het bos

Te voet

Wees uiterst voorzichtig als je op wandel gaat in gebieden die bestemd zijn voor de ontwikkeling van het ecosysteem in het bos (natuureservaten, bosreservaten en beschermde zones). Betreed nooit afgesloten en/of verboden zones.

Met de hond

Omdat je hond wandelaars bang kan maken en de fauna en flora ernstig kan beschadigen, is het voortaan verplicht hem aan de leiband te houden. Honden mogen in geen enkel geval in de bosvijvers spelen.

Met de mountainbike

Als mountainbiker mag je in het bos alleen de afgebakende fietspaden gebruiken. Dit om te voorkomen dat je de kwetsbare grond beschadigt. Rij ook niet te snel, zodat je andere bezoekers niet in gevaar brengt.

Te paard

Met je paard op pad in het bos? Gebruik alleen rijwegen, fietspaden, gemengde wegen en afgebakende ruiterspaden. Wil je er met de koets opuit, weet dan dat je hiervoor eerst toestemming moet vragen.

Kies voor ecomobiliteit

Met uitzondering van de enkele wegen die het bos doorkruisen, zijn motorvoertuigen (auto's, motoren, scooters, enz.) in het hele bosgebied streng verboden. Kom je met de auto naar het bos, dan parkeer je je best op de parkings bij de hoofdingangen van het bos. Fietsliefhebbers kunnen terecht in de nieuwe fietsenstallingen. En als je het openbaar vervoer gebruikt, vermijd je de obligatoire luswandeling terug naar de auto.

WELKOM IN HET ZONIËNWOOD!

Zin om de groene long van de hoofdstad te ontdekken? Download de meest recente versie van de kaart van het Zoniënwoud! Je vindt er de toegangspoorten, de fiets-, wandel- en ruiterspaden, en ook de speelzones, de hondenzones en nog veel meer. Je kan ook een gratis papieren versie aanvragen via info@leefmilieu.brussels

VOEDSELRESTEN SORTEREN: IEDEREEN KAN HET!

Waarom zou je je voedselresten sorteren? Wel, voedselresten nemen zo'n 40% van de inhoud van onze witte vuilniszakken in. Door te sorteren krijgen ze kans op een tweede leven als compost of als biogas voor de productie van elektriciteit en warmte. Dus waarom zou je het niet doen?

Drie opties voor een tweede leven

In Brussel zijn er drie manieren om je voedselresten te sorteren en ze een tweede leven te geven: de oranje zak, thuiscomposteren en buurtcomposteren.

1. De oranje zak

Deze vuilniszak gebruik je met of zonder kleine container. Het is de eerste schakel in een lange opwaarderingsketen. In de zak kan je etensresten, fruit- en groenteschillen, koffiegruis en theezakjes, en vervallen voeding zonder de verpakking kwijt. Gooi geen beenderen, eierschalen, oesterschelpen, pitten, kattenbakvulling (ook niet als ze biologisch afbreekbaar is), luiers... in deze zak. En groen tuinafval hoort nog steeds in de groene zak. Om covid-19-redenen moeten papieren zakdoekjes en servetten uitzonderlijk in de witte zak.

De oranje container

Net Brussel stelt gratis een oranje container ter beschikking waarin je je oranje zak kan bewaren. Zo voorkom je schade door zwerfdieren bij de ophaling, en eventuele onaangename geurtjes. Gooi voedselafval wel niet rechtstreeks in deze container.

Wat gebeurt er met het voedingsafval?

Eenmaal ingezameld wordt het voedingsafval verwerkt in een vergistingsinstallatie. Daar wordt het omgezet in biogas om er vervolgens elektriciteit* en warmte mee te produceren. Het restmateriaal wordt gecomposteerd en gebruikt als meststof voor de landbouwsector.

* 20 ton voedingsafval is genoeg om een gezin een jaar lang van elektriciteit te voorzien.

2. Thuiscomposteren

Wil je graag zelf een 100% natuurlijke meststof voor jouw planten produceren? Begin dan zelf te composteren. Als eerste stap kies je zorgvuldig de composteerinstallatie die het best bij je past: vat, silo, wormenbak. De keuze hangt af van het type woning, de grootte van je tuin of balkon, en het soort afval dat je wil composteren. Ga je composteren op een balkon of in huis, dan is bijvoorbeeld een wormenbak (vermicompost) aangewezen. Het neemt zeer weinig ruimte in, is zeer efficiënt, en geeft geen geur af als je het goed beheert. Heb je een kleine tuin, kies dan voor een vat. De grootte hangt af van de hoeveelheid afval die je denkt te gaan verwerken. Op grotere

EUROPESE WEEK VAN DE AFVAL-VERMINDERING

Ontdek tijdens de Europese Week van de Afvalvermindering (EWAV), van 20 tot 28 november, de sensibiliseringsacties voor het duurzaam beheer van grondstoffen en afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tijdens deze mobilisatieweek kan je kennismaken met de inspirerende actoren van de sector en hun acties, en deelnemen aan tal van workshops met tips en knowhow, conferenties of tentoonstellingen over het thema Zero Afval, recyclage of upcycling!

oppervlakten kan je een composthoop aanleggen of een silo installeren. Kers op de taart: je kan de meeste van deze installaties gemakkelijk zelf bouwen met gerecupereerde materialen. Aan online tutorials alvast geen gebrek!

De juiste wormenbak kiezen

Ben je van plan een wormenbak te installeren? Bepaal eerst je behoeften voor je een bak uitkiest. Hou rekening met de ruimte die je ter beschikking hebt en het aantal personen in jouw gezin. Met een model van vijf tot tien liter kan je ongeveer tien dagen voedselresten composteren. En kies voor een model met een kraantje, zodat je vloeibare meststof voor jouw plantenbakken kan aftappen.

Laat je helpen door een compostmeester

Een evenwichtige selectie van materialen, beluchting, vochtigheid... om goed te composteren kan een beetje kennis toch van pas komen. Als je advies nodig hebt, aarzel dan niet om een beroep te doen op een van de 250 **compostmeesters** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze vrijwilligers delen gratis hun kennis en ervaring met jou. **Meer info over thuiscomposteren**

3. Buurtcomposter

Wil je geen oranje zakken gebruiken en zie je het niet zitten om zelf te gaan composteren, dan is **buurtcomposter** iets voor jou. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt er meer dan 200! Er is er vast wel een bij jou in de buurt.

Het principe

Een collectieve composthoop beheerd door bewoners van eenzelfde wijk die er hun organisch afval (voedsel en planten) in deponeren.

Het voordeel

Je hoeft niet te wachten op de ophaaldag om van jouw organisch afval af te geraken. De buurtcompostplaats is niet alleen een plek om voedingsafval op te waarden, maar ook een gratis, aangename plek waar burens die een positieve en lokale impact op het milieu willen hebben, elkaar kunnen ontmoeten.

Het resultaat

Deze vorm van collectief composteren levert kwaliteitscompost op. Met de verscheidenheid aan voedsel- en plantenresten die de deelnemers aanleveren, krijg je een vruchtbare en evenwichtige compost.

Begin een collectieve compostplaats

Wil je samen met jouw burens een nieuwe collectieve compostplaats starten? Dankzij Leefmilieu Brussel kan je via de projectoproep **'Vooruit met de wijk'** een subsidie krijgen voor de aanleg van een buurtcompost.

WIST JE DIT?

Gedaan met alle wegwerpproducten in plastic!

Sinds juli verdwijnen verschillende plastic voorwerpen voor eenmalig gebruik (wattenstaafjes, servies, bestek, rietjes, enz.) geleidelijk uit ons dagelijks leven. Een Europese richtlijn heeft de verkoop ervan verboden. In de eerste helft van het jaar kregen bedrijven nog de kans om de stocks die ze vóór 2021 hadden besteld op te gebruiken.

HET PROJECT- HOEKJE

Hier vind je een project van burgers, verenigingen of groeperingen rond het thema milieu, duurzame voeding, consumptie, energie, natuur, intergenerationele uitwisseling ...

Als organisch materiaal een leermiddel wordt

De kleine **gemeentelijke school 'École du Centre'** in hartje Ukkel is een buurtschool zoals alle andere. De milieu-uitdagingen vormen er al vele jaren een centraal aandachtspunt voor zowel het onderwijsteam als de ouderraad. Zo is er bijvoorbeeld aan de achterkant van de school een tuin aangelegd. Je vindt er konijnen en kippen, een educatieve bijenkorf, een vijver, insectenhutten en een moestuin. Deze groene ruimte maakt het mogelijk om heel wat educatieve en participatieve activiteiten te ontwikkelen waaraan zowel leerlingen als ouders kunnen deelnemen.

Sinds enkele jaren is er, dankzij een subsidie van het Gewest, ook een grote composteerplaats. De kinderen, personeelsleden van de school, ouders en burens kunnen er composteerbaar afval achterlaten. Alle afval gaat van bak naar bak, wordt vervolgens gezeefd en opnieuw gebruikt in de moestuin van de educatieve tuin. En sinds de lente van 2016 wordt de compost ook gebruikt in de moestuin met 'Ongelooflijke eetwaren' aan de voorkant van de school, waar ook gezinnen en de burens aan meewerken!

Recept

SALADE VAN DE WIJNBOER

Ingrediënten voor 4 personen

- /// 1 bussel witte selder
- /// 20 blauwe of witte druiven
- /// 100 g harde kaas
- /// 100 g veldsla
- /// 1 appel
- /// 1 citroen
- /// 15 gepelde okkernoten
- /// 1 tl mosterd
- /// 3 el olijfolie
- /// 1 el wijnazijn

Bereiding

Maak de selder schoon, verwijder de vezels en snij de stengels in kleine stukken. Pluk de druiven en snij ze in twee. Schil de appel en snij hem in blokjes. Besprenkel de blokjes appel vervolgens met citroensap zodat ze niet bruin worden. Snij de kaas in kleine blokjes. Meng het geheel met de veldsla en de okkernoten. Bereid de vinaigrette en giet over het mengsel. Smakelijk!

Meer recepten op

Recepten4seizoenen.brussels

ONTDEK GOOD FOOD MET JIM WORTEL!

Ben je leerkracht? Bestel het pedagogische project **Jim Wortel** van Leefmilieu Brussel. Jim Wortel, een sympathieke wortel met veel fris groen loof, heeft één opdracht: kinderen van 5 tot 8 jaar (en hun ouders) kennis laten maken met Good Food via drankjes en de inhoud van de brooddoos. Je ontvangt een zeer compleet pakket, inclusief een grote muurkalender, maandelijkse fiches met

leeractiviteiten, elk met een eigen Good Food-thema. Je krijgt ook transversale fiches om de voedselpiramide of het milieu met de allerkleinsten te bespreken. Je krijgt bovendien de kans om andere leerkrachten te ontmoeten en tips uit te wisselen. En de ouders ontvangen een fantastische jaarkalender waarmee ze Good Food-lekkernijen in de boekentas van hun kinderen kunnen stoppen!